

Avaldatud eesti keeles: oktoober 2019
Jõustunud Eesti standardina: juuli 2018

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

SIDUMATA SEGUD
Spetsifikatsioonid

Unbound mixtures
Specifications

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- Euroopa standardi EN 13285:2018 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde ja sellel on sama staatus mis jõustumistate meetodil vastu võetud originaalversioonil. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- jõustunud Eesti standardina inglise keeles juulis 2018;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2019. aasta oktoobrikuu numbris.

Standardi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 31 „Teedeala“, standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardikeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsioniministeerium.

Standardi on tõlkinud Karli Kontson, eestikeelse kavandi ekspertiisi on teinud Janek Hendrikson, standardi on heaks kiitnud EVS/TK 31.

Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud Euroopa standardi EN 13285:2018 rahvuslikele liikmetele Date of Availability of the European Standard EN 13285:2018 is 27.06.2018. kättesaadavaks 27.06.2018.

See standard on Euroopa standardi EN 13285:2018 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardikeskus ja sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega. This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 13285:2018. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 93.080.20

Standardite reproduutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardikeskusega: Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

**EUROOPA STANDARD
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM**

EN 13285

June 2018

ICS 93.080.20

Supersedes EN 13285:2010

English Version

Unbound mixtures - Specifications

Graves non traitées - Spécifications

Ungebundene Gemische - Anforderungen

This European Standard was approved by CEN on 20 February 2017.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, Former Yugoslav Republic of Macedonia, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Serbia, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Rue de la Science 23, B-1040 Brussels

SISUKORD

EUROOPA EESSÖNA.....	3
1 KÄSITLUSALA.....	4
2 NORMIVIITED.....	4
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	5
4 NÕUDED.....	5
4.1 Üldnõuded.....	5
4.2 Nõuded täitematerjalidele	5
4.3 Nõuded segule	6
4.3.1 Segu tähistus	6
4.3.2 Peenosiste sisaldus.....	6
4.3.3 Ülemõõdulised terad	7
4.3.4 Nõuded terakostisele	8
4.3.5 Laboratoorne kuivtihedus ja veesisaldus	12
4.3.6 Muud nõuded.....	13
4.3.7 Ohtlikud ained.....	13
5 TOIMIVUSE PÜSIVUSE HINDAMINE JA KONTROLL (<i>assessment and verification of constancy of performance, AVCP</i>).....	13
5.1 Üldist.....	13
5.2 Tüübikatsetused.....	14
5.2.1 Üldist.....	14
5.2.2 Omadused, katsetamine ja vastavuskriteeriumid.....	14
5.2.3 Katseprotokollid.....	15
5.2.4 Teiste osapoolte poolt jagatud tulemused	15
5.3 Tehase tootmisohje (<i>factory production control, FPC</i>)	16
5.3.1 Üldist.....	16
5.3.2 Nõuded	16
5.3.3 Tooteomased nõuded.....	20
5.3.4 Muudatuste tegemise kord	21
6 KLASSIFITSEERIMINE JA TÄHISTAMINE.....	21
7 MÄRGISTAMINE JA MARKEERIMINE.....	21
Lisa A (teatmelisa) Tootja deklareeritud väärtsuse kasutamine.....	23
Lisa B (teatmelisa) Sidumata segude mehaanilise käitumise hindamise juhis	25
Lisa C (teatmelisa) A-kõrvalekalded	26
Kirjandus.....	27

EUROOPA EESSÕNA

Dokumendi (EN 13285:2018) on koostanud tehniline komitee CEN/TC 227 „Roads materials“, mille sekretariaati haldab DIN.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2018. a detsembriks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid tuleb kehtetuks tunnistada hiljemalt 2020. a märtsiks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. CEN ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

See dokument asendab standardit EN 13285:2010.

Võrreldes standardiga EN 13285:2010 on tehtud järgmised muudatused:

- a) lisatud on uued segude, tähistuste, terakostiste ja peenosiste sisalduse kategoriat;
- b) muudetud on käsitlusala nende uute kateooriate jaoks, mille terasuuruse ülemine teramõõt (D) on vahemikus 5,6 mm kuni 90 mm;
- c) lisatud on uute terminite määratlused;
- d) uude lisasse C on lisatud Eesti A-kõrvalekalle. Eelmise lisa C on nüüd peatüki 5 osa.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Serbia, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Türki, Ungari ja Ühendkuningriik.

1 KÄSITLUSALA

See Euroopa standard määratleb nõuded sidumata segudele, mida kasutatakse teede, lennuväljade ja muude liiklusega alade ehitamisel ja hooldamisel.

See Euroopa standard kohaldub looduslikest, tehisislikest ja taaskasutatavatest täitematerjalidest sidumata segudele, mille terasuuruse ülemine mõõde (D) tarnimise hetkel on alates 5,6 mm kuni 90 mm ja alumine mõõde (d) = 0.

MÄRKUS 1 See Euroopa standard ei hõlma segusid, mille terasuuruse ülemine mõõde (D) on suurem kui 90 mm, kuid neid võib määratleda kasutuskohas.

MÄRKUS 2 Segu veesisaldus ja paigaldatud kihi tihedus ei ole segu määratletud nõuded. Mõlemad parameetrid on seotud kihi ehitusjärelevalvega ning on väljaspool selle Euroopa standardi käsitusala.

Täitematerjalide nõuded on määratletud asjakohaste ristviidetega standardile EN 13242.

Standard ei käsitele täitematerjalide kasutamist pinnasena.

2 NORMIVIITED

Allpool nimetatud dokumendid, mille kohta on standardis esitatud normiviited, on kas tervenisti või osaliselt vajalikud selle standardi rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EN 932-1. Tests for general properties of aggregates — Part 1: Methods for sampling

EN 932-5. Tests for general properties of aggregates — Part 5: Common equipment and calibration

EN 933-1. Tests for geometrical properties of aggregates — Part 1: Determination of particle size distribution — Sieving method

EN 13242. Aggregates for unbound and hydraulically bound materials for use in civil engineering work and road construction

EN 13286-1. Unbound and hydraulically bound mixtures — Part 1: Test methods for laboratory reference density and water content — Introduction, general requirements and sampling

EN 13286-2. Unbound and hydraulically bound mixtures — Part 2: Test methods for laboratory reference density and water content — Proctor compaction

EN 13286-3. Unbound and hydraulically bound mixtures — Part 3: Test methods for laboratory reference density and water content — Vibrocompression with controlled parameters

EN 13286-4. Unbound and hydraulically bound mixtures — Part 4: Test methods for laboratory reference density and water content — Vibrating hammer

EN 13286-5. Unbound and hydraulically bound mixtures — Part 5: Test methods for laboratory reference density and water content — Vibrating table

EN 16236. Assessment and Verification of the Constancy of Performance (AVCP) of aggregates — Type testing and Factory Production Control